



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

II. Evangelii secundum Matthaeum;

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

PROPOSITIONES.



OSITIS Principiis quibus omnis nostra nititur Demonstratio, nunc ipsa ex iis educenda est. Quoniam autem in rerum gestarum veritate pericrutanda, & in moralibus explicandis quaestionibus fere versatur haec disputatio, minime à nobis expectanda est geometrica illa brevitatis ac simplicitatis, quam non fert rei natura. Recte enim ab Aristotele definitum est initio Nicomacheorum, ad rerum singularum naturam ac modum institui tractationem & accommodari debere. Sed ut diffusior & uberius sit argumentorum tractatio, inerit iis tamen *ἡμετέροις* vis, quam initio pollicitus sum. Decem Propositionibus absolvitur Demonstratio ista, quarum prima haec est:

PROPOSITIO I.

Genuini sunt libri Novi Testamenti.

I. Probatur *ἡμετέροις* librorum Novi Testamenti; II. Evangelii secundum Matthaeum; III. Evangelii secundum Marcum; IV. Evangelii secundum Lucam; V. & ejusdem Actuum Apostolorum; VI. Evangelii secundum Johannem; VII. & ejusdem Epistolarum, Prima, VIII. Secunda, ac Tertia; IX. & Apocalypsis; X. tum Epistolarum Pauli, XI. ac praesertim Epistole ad Hebraeos; XII. deinde Epistole Jacobi, XIII. & ambarum Petri; XIV. ac demum Epistole Judae. XV. Probatur praeterea *ἡμετέροις* librorum Novi Testamenti ex vetustate codicum quorundam. XVI. Refelluntur argumenta Adversariorum. Primum argumentum. XVII. Secundum argumentum. XVIII. Tertium argumentum.

I. Genuinos appello libros, scriptos ab iis auctoribus, à quibus dicuntur esse scripti, & iis circiter temporibus, quibus scripti esse feruntur, juxta primam Definitionem. Cum autem ex primo Axiomate constet librum omnem esse genuinum, qui genuinus habitus est ab aetatibus proxime & continuata serie sequentibus, consecrarium est librum hunc esse genuinum, quem proxime subsequentes aetates ab eo auctore scriptum esse censuerunt, à quo scriptus esse dicitur, & eo circiter tempore, quo scriptus esse fertur. Atqui Novi Testamenti libros proxima & continuata serie sequentes aetates ab iis auctoribus scriptos esse crediderunt, à quibus dicuntur esse scripti, & iis circiter temporibus, quibus scripti esse feruntur. Unde concluditur genuinos esse libros Novi Testamenti. In assumptione probanda vertitur hujus cardo Propositionis.

Quatuor Evangelii constat Novum Testamentum, quae singula singulis scriptoribus, Matthaeo, Marco, Lucae, & Johanni tribuuntur: tum Actis Apostolorum, quorum auctor fertur esse Lucas idem Evangelista; quatuordecim Epistolis, quae Paulo adscribuntur uno consensu omnes, praeter postremam quae est ad Hebraeos; de hujus enim scriptore aliqua extitit inter eruditos contentio; Epistola Jacobi unica, ejus qui frater Domini appellatus est; Petri duabus; tribus Johannis Apostoli, unica Judae; & Apocalypsi demum Johannis, qui Apostolus fuit, an alter aliquis, nonnullis aliquando dubium fuit.

II. Non hic Lectorem longis disputationibus, & magno testimoniorum apparatu morabor, cum id quod agimus, jam actum sit velut ex instituto ab Eusebio in Historia Ecclesiastica libris: & res sane clarius est, quam ut in ea confirmanda multum laborandum sit. De singulis tamen Novi Testamenti libris agam breviter, quantum sat erit ad fidem cordatis Lectoribus faciendam: ac primum de Evangelio secundum Matthaeum. Testimonia ex eo manifeste deprompta affert in suis ad Corinthios Epistolis Clemens Romanus, Apostolicorum temporum aequalis, & à Paulo ipso celebratus in Epistola ad Philipenses. Quippiam etiam indidem depromptum comparet in Epistola, Barnabae nomine inscripta: laudatur praeterea ab Ignatio, qui Christum à

*Probatur
ἡμετέροις
librorum
Novi
Testamen-
ti:*

*Evangelii
secundum
Matthaeum;*

mortuis suscitatum vidisse se gloriabatur, laudatur & à Polycarpo Apostolorum, Johannisque potissimum discipulo, & à Papiâ Johannis itidem auditore, & Polycarpi sodale. Quocirca solum Matthæi Evangelium probabat Cerinthus hæreticus, Apostolorum coartaneus, reliqua repudiabat. Hos excipit Justinus Martyr, librorum omnium Novi Testamenti laudator assiduus, præterquam Epistolæ Pauli ad Philemonem, Catholicæ Judæ, & duarum Johannis postremarum; quarum, propter brevitatem, nulla citandi videtur ipsi data occasio. Succedit Athenagoras; huic Irenæus, Polycarpi discipulus, qui se primam Apostolorum successionem attingisse jactabat. Is scriptum à Matthæo narrat Evangelium patria lingua, cum Romæ Petrus & Paulus Evangelium promulgarent. Tum subsunt Scriptorum agmina, libris iisdem auctoritatem suam asserentium: quibus commemorandis superfedeo, nam res liquet, nec de recentioribus illis dubitatur. Tota de primis illis contentio est.

*Evangelii
secundum
Marcum;*

III. Marcum Petri discipulum, ab eoque in Epistolis laudatum, Evangelii, quod ejus nomine circumfertur, fuisse conditorem scripsit idem, quem proxime nominavi, Papias Hierapolitanus Episcopus; scripsit & Clemens Alexandrinus. Ejus auctoritate sæpe utitur Justinus, ut dixi. Ex iis quæ Petrum prædicantem audierat Marcus, Evangelium hoc esse conflatum Irenæus tradidit. Hinc crebra ejus mentio apud alios supparet Irenæo. Porphyrius quoque dum quædam in eo temere carpit, ipsius antiquitatem & γρηγοριανη confirmat.

*Evangelii
secundum
Lucam;*
1. Cot. 8. 18.

IV. Lucæ, qui Paulum peregrinantem assectatus est, Evangelium Paulus ipse elogio consecravit in Epistola posteriore ad Corinthios, his verbis: *Misimus etiam cum illo fratrem, cujus laus est in Evangelio per omnes Ecclesias; non solum autem, sed & ordinatus est ab Ecclesiis comes peregrinationis nostræ.* Idem Evangelium à Paulo significari volunt his verbis, quæ sæpe ab eo usurpata reperias; *Secundum Evangelium meum.* Auctor Eusebius. Itaque testem cum sæpe allegat Clemens Romanus in memoratis Epistolis ad Corinthios, ac deinde Justinus. Nonnihil etiam ex eo petatum habet Epistola Barnabæ. Sed & proxime laudatum Pauli testimonium ex altera ad Corinthios, Ignatius ad Ephesios scribens ipsi accommodavit. Meminit ejus & Irenæus; solumque illud Evangelium, aliis rejectis, admiserunt Cerdo, & Marcio. Scio hunc duo ejus priora capita, sic tanquam supposititia expunxisse: verum suam illis asseremus γρηγοριανη in Propositione nona, tum cum Mariæ virginitatem tuebimur.

*& ejusdem
Actorum
Apostolorum;
Philastr. Hæc.
16.
Euseb. Hist.
libr. 4. cap. 19.*

V. Actis quoque Apostolorum cum fidem haberi verent Cerinthus, quemadmodum à Philastro proditum est, & Severus, quemadmodum ab Eusebio; Cerinthum autem Apostolorum temporibus vixisse constat, Severus M. Aurelii ævo, libri veteris hinc deprehenditur. Se autem hujus scriptorem prodit Lucas in Procemio ad eundem Theophilum, quem in Evangelii sui aditu compellat, illicque se res à Christo gestas literis jam ante mandasse significat. Ita hi sibi libri, alter alteri, auctoritatem conciliant. Egregium autem cum universæ Evangelicæ historiæ, tum præcipuè Evangelio Lucæ, atque Actis etiam Apostolorum ab eo scriptis, antiquitatis testimonium commodat Philostratus, Severo Augusto coævus. Pleraque enim Christi, Apostolorumque miracula ex his libris adeo manifeste in Apollonium suum transcripsit, ut ne à verbis quidem ipsis usurpandis abstinuerit. Id nos luculenter in Propositione nona demonstrabimus.

*Evangelii
secundum
Johannem;*

VI. Ad Evangelium scribendum jam magno natu Johannes Apostolus animum adiecit. Ejus ipse se auctorem manifeste declarat ad calcem operis. Nec video quo argumento vel auctoritate freti nonnulli conjecerint postremam hanc partem à Johanne altero, Ephesino Episcopo, Ephesinæ Ecclesiæ nomine, post Johannis Apostoli obitum fuisse adjectam. An quod Johannem de futura sua morte tam certo ac definite loqui non posse senserint? Quasi scire non potuerit se communi moriendi lege natum esse, atque hæc Christi verba de se, *Si enim volo manere donec veniam, quid ad te? sibi immortalitatem nequam spondere, & perverfam iis affectam esse sententiam à fratribus.* Deinde quod additur: *Et scimus quia verum est testimonium ejus,* id putant nonnisi à pluribus scripta esse de uno; non ergo à Johanne solo de seipso; quippe non simul, & plurali numero, & singulari de se potuisse loqui. Ego contra aio perulgata esse generis hujus exempla apud scriptores. Sic Christus ad Nicodemum, in eodem Johannis Evangelio: *Amen, amen dico tibi, quia quod scimus loquimur.* Præterea vox, *Scimus,* non ad Johannem solum, sed ad reliquos etiam Discipulos spectat: ac si dixisset, *Ego,* ac Discipuli reliqui, scimus ea vera esse, quæ de Christo testificatus sum. Ad hæc cum ait *ἐγὼς ἀποστόλος* de se: *Hic est Discipulus ille qui testimonium perhibet de his, & scripsit hæc,* constat sibi, qui supra pari modestia se ipse dissimulavit, cum dixit: *Erat ergo recumbens unus ex Discipulis ejus in sinu Jesu, quem diligebat Jesus.* Postremo unicum clausulæ hujus auctorem ista indicant: *Nec ipsum arbitror mun-*

Joh. 21. 22.

Joh. 21. 24.

Joh. 3. 21.

Joh. 11. 22;
Joh. 21. 25.